

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 25-06-2021 r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.715.21.2021/VII.715.21.2021.MM

**Pani
Patrycja Zasepa
Dyrektor Biura Dyrektora
Generalnego
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
ePUAP**

Szanowna Pani Dyrektor,

Rzecznikowi Praw Obywatelskich znana jest tocząca się od lat debata publiczna dotycząca dostępności Parku w Natolinie dla mieszkańców Warszawy. Rzecznikowi znane są również prezentowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów oraz Fundację Centrum Europejskie Natolin argumenty dotyczące funkcjonowania Kolegium Europejskiego oraz konieczności ochrony rezerwatu przyrody, jaki znajduje się na terenie Parku. Na podstawie doniesień medialnych Rzecznik powziął dodatkowo w ostatnim czasie informację o inicjatywie Rady Dzielnicy Wilanów, która chce podjąć z KPRM rozmowy na temat zmian w udostępnianiu terenu Parku. W ocenie Rzecznika inicjatywa ta zasługuje na poparcie.

Możliwość zwiedzania Parku Natolińskiego – z uwagi na jego znaczenie historyczne i wyjątkowy charakter – mieści się w granicach prawa równego dostępu do dóbr kultury wyrażonego w art. 73 Konstytucji RP. Wskazana wolność konstytucyjna nie jest ograniczona podmiotowo, co oznacza, że przysługuje każdemu. Może ona też, jak każde z konstytucyjnych praw, podlegać ograniczeniom przy zachowaniu zasady proporcjonalności zawartej w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Obecny sposób reglamentowania dostępu do Parku Natolińskiego wydaje się zbyt restrykcyjny i stanowi *de*

facto całkowite ograniczenie dostępu do tego dobra kultury dla większości obywateli, w tym szczególności Warszawy i okolicznych miejscowości. Z informacji zamieszczonych na stronie internetowej <http://www.zwiedzajnatolin.pl/> wynika, że Park Natoliński można zwiedzać jedynie w ramach zorganizowanych wycieczek, które odbywają się w sezonie letnim – jedynie w niedziele. Liczebność grup zwiedzających jest limitowana. W praktyce oznacza to, że zwiedzanie obiektu należy planować z dużym wyprzedzeniem, co może stanowić barierę m.in. dla osób spoza Warszawy.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się do Pani Dyrektora z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie i przedstawienie informacji o podjętych działaniach.

Z wyrazami szacunku

Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/